

ΣΥΜΒΟΥΛΕΣ ΠΡΟΣ ΑΓΩΝΙΖΟΜΕΝΟΥΣ

Ιστιο-πλοΐα

ΟΤΑΝ το 1995 το Black Magic, το σκάφος του Team New Zealand με τον αδικοχαμένο Peter Blake και τον Russell Coutts, κατατρόπωσε με 5-0 το Young America του Mr. America's Cup, Dennis Conner, όλοι θαύμασαν τη γρήγορη γάστρα του, σχεδίασης Doug Peterson – για την ακρίβεια, όλοι όσοι δεν μπορούσαν να εκτιμήσουν τι πραγματικά έγινε. Η ιστορική αυτή νίκη σε μεγάλο βαθμό οφειλόταν στην καλύτερη γωνία στα όρτσα που είχε το νεοζηλανδικό σκάφος. Η βελτίωση αυτή στη γωνία ήταν αποτέλεσμα της βελτιωμένης σχεδίασης των πανιών! Βέβαια, η ιστορία του America's Cup βρίθεται από αντίστοιχα παραδείγματα. Ακόμα και η ίδια η σκούνα που έδωσε το όνομά της στον αγώνα μεγάλο μέρος της επιτυχίας της το όφειλε στο γεγονός ότι τα βαμβακερά της πανιά, προερχόμενα από τα πλέον εξελιγμένα-βιομηχανοποιημένα αμερικανικά κλωστοϋφαντουργεία της περιοχής, καθώς είχαν πιο πυκνή πλέξη παραμορφώνονταν λιγότερο, με αποτέλεσμα να του προσφέρουν πολύ καλύτερες επιδόσεις από τα βρετανικά.

Βασικοί παράγοντες

Δυστυχώς δεν είναι λίγοι οι ιστιοπλόοι που παραβλέπουν αυτό το προφανές αλλά και τόσο σημαντικό γεγονός, με αποτέλεσμα να χρησιμοποιούν είτε πανιά ξεπερασμένης ραφής είτε υφάσματα ξεπερασμένης τεχνολογίας. Για να είμαστε απόλυτα ειλικρινείς, η «πράβλεψη» αυτή τις περισσότερες φορές δεν οφείλεται σε άγνοια αλλά σε οικονομικούς παράγοντες. Στο προηγούμενο τεύχος του Yachts Motor & Sailing διαβάσαμε ότι το Shockwave Alfa Romeo, το Maxi Sledge που έχει σαρώσει τα ρεκόρ σε όλους τους αγώνες ανοικτής θάλασσας στο βόρειο και το

νότιο ημισφαίριο, κόστισε 6 εκατομμύρια δολάρια, εκ των οποίων 1 εκατομμύριο δολάρια ήταν το κόστος ενός πλήρους σετ πανιών του! Πρακτικά αυτό σημαίνει ότι στο κόστος ενός αγωνιστικού σκάφους περίπου το 20% είναι αναλώσιμα και απαιτούν αντικατάσταση σχεδόν κάθε χρόνο! Σε αυτό το ποσοστό συμπεριλαμβάνουμε και το κόστος των σχοινιών, τα οποία μάλιστα πρέπει να αντικαθίστανται ιδιαίτερα συχνά, σε ορισμένες περιπτώσεις πριν από κάθε μεγάλο αγώνα. Το κόστος των πανιών (μαζί με τα ηλεκτρονικά) είναι ο λόγος για τον οποίο βλέπουμε ελαφρώς μεταχειρισμένα αγωνιστικά σκάφη να κοστίζουν περισσότερο απ' ό,τι ένα καινούργιο. Αυτό που επίσης θα πρέπει να λάβουμε σημαντικά υπόψη μας είναι ότι στα παλαιότερα αγωνιστικά σκάφη το κόστος ενός σετ καλών πανιών αυξάνεται ποσοσιαία σημαντικά σε σχέση με την αξία του σκάφους. Ο λόγος είναι απλός: το σκάφος έχει χάσει σημαντικό μέρος της αξίας του, ενώ τα πανιά κοστίζουν το ίδιο. Έτσι, αν κάποιος προσπαθήσει να βρει ένα μεταχειρισμένο Mumt 36, ένα σκάφος που στην Ελλάδα έχει δείξει ότι έχει ιδιαίτερα καλές δυνατότητες στο IMS και ιδιαίτερα σε offshore αγώνες, με 60.000 ευρώ κάτι θα καταφέρει. Όμως, ένα καλό full σετ πανιών θα πρέπει να το υπολογίσει περίπου στο 35% της αξίας του σκάφους! Εάν αυτό δεν έχει ληφθεί σοβαρά υπόψη, τότε ουσιαστικά ο κάτοχος του αγωνιστικού σκάφους είναι σαν να έχει αγοράσει αυτοκίνητο χωρίς μηχανή...!

Στόχοι και απαιτήσεις

Η παραπάνω αναφορά έχει νόημα να γίνεται από τη στιγμή που κάποιος θέλει να πρωταγωνιστήσει σε εθνικό ή διεθνές επίπεδο κυρίως στο IMS ή, τέλος πά-

ντων, σε όποιο σύστημα ισοζυγισμού διαθέτει κάθε κράτος. Βέβαια, αυτή δεν είναι η μόνη αποδεκτή προσέγγιση προς τους αγώνες. Υπάρχουν πολλοί κυβερνήτες που απλά θέλουν να διασφαλίσουν μια αξιοπρεπή θέση, αλλά κυρίως να απολαύσουν το συναγωνισμό και την ένταση μαζί με τους φίλους τους. Αυτή είναι η κατάσταση περισσότερο στα ORC στην πατρίδα μας, εκεί όπου δεν υπάρχουν και ιδιαίτερα πολλές χορηγίες, που σχεδόν πάντα συνοδεύονται από την πίεση για διάκριση. Σε αυτές τις περιπτώσεις λοιπόν η επιλογή και η ανανέωση των πανιών δεν είναι τόσο καθοριστικής σημασίας. Βέβαια, πρέπει να είναι σαφές πως όποιος έχει καλύτερα πανιά (από την άποψη των υλικών και της σχεδίασης) θα πηγαίνει καλύτερα. Όσοι (για τους όποιους θεμιτούς λόγους) επιλέγουν να συμβιβαστούν την ποιότητα των υλικών τους πρέπει να έχουν απόλυτη συνείδηση ότι ταυτόχρονα συμβιβάζουν και την απόδοση του σκάφους τους. Και σε αυτό το σημείο όμως οφείλουμε να κάνουμε τις απαραίτητες διευκρινίσεις. Ένα καλό πανί δεν πρόκειται να δώσει μεγαλύτερη ταχύτητα εάν δεν το τριμάρουμε σωστά. Πολλές φορές μάλιστα, τα καλά πανιά είναι πιο δύσκολο να τριμαριστούν. Από την άλλη μεριά, ένα καλά τριμαρισμένο πανί, έστω κι αν από την άποψη του υφάσματος δεν είναι ό,τι καλύτερο, μπορεί να έχει καλύτερη απόδοση. Στην καλύτερη απόδοση συμπεριλαμβανόμε και την έννοια της αντοχής στις οριακές συνθήκες. Φέτος, στο Ράλλυ Αιγαίου, νικητής αναδείχθηκε το σκάφος Guara με Dacron πανιά (και δύο μόνο μπαλόνια, το ένα εκ των οποίων το προμηθεύτηκε λίγο πριν από την εκκίνηση του αγώνα), παίρνοντας τη νίκη από το Zantino-Telestet, που, αν και στο σύνολο ήταν καλύτερα εξοπλισμένο, καταστράφηκε στο τελευταίο μπράτσο από μια αδυναμία της μαϊστρας.

Παράγοντες επιλογής

Η επιλογή των πανιών εξαρτάται από πολλούς παράγοντες, πέρα φυσικά από τους οικονομικούς. Ο σημαντικότερος

είναι οι στόχοι του πληρώματος, αλλά και το σύστημα ισοζυγισμού. Στη συγκεκριμένη περίπτωση αναφερόμαστε σε επιλογή πανιών όχι κατά τη διάρκεια μιας ιστιοδρομίας ή ενός αγώνα, αλλά συνολικότερα, ως προς το σύνολο των πανιών που πρέπει να συνοδεύουν το σκάφος σε όλη την περίοδο των αγώνων. Από εκεί και πέρα σημαντική είναι και η πολύ καλή γνώση της περιοχής όπου διεξάγονται οι αγώνες, αλλά και του είδους των αγώνων που μας ενδιαφέρουν. Διαφορετικά θα εξοπλιστεί ένα σκάφος που δίνει μεγαλύτερη βάση στα όρτσα-πρύμα και διαφορετικά ένα σκάφος που ενδιαφέρεται περισσότερο για offshore. Ο παράγοντας της περιοχής επηρεάζει ως εξής: Σκεφτείτε ένα σκάφος που συμμετέχει κυρίως σε offshore αγώνες στον Ατλαντικό, όπου οι συνθήκες μπορεί να είναι σταθερές και προβλέψιμες. Ένα τέτοιο σκάφος έχει κάθε λόγο να εξοπλιστεί με πολλά και ειδικά πανιά, όπως ασύμμετρα π.χ., που βελτιστοποιούν την απόδοσή του σε συγκεκριμένες συνθήκες. Αντίθετα, ένα σκάφος που συμμετέχει σε αγώνες σε μια περιοχή όπως αυτή του Σαρωνικού, οφείλει να έχει πανιά που να το καλύπτουν σε μεγάλο εύρος συνθηκών, για να είναι σε θέση να αντιμετωπίσει όλες τις ιδιοτροπίες της περιοχής.

Η παραπάνω αναφορά δεν είναι διαφημιστική, υπό την έννοια ότι δε θέλει να εξωθήσει όλους τους κατόχους ιστιοπλοϊκών σκαφών στην απόκτηση νέων πανιών. Απλά αποσκοπεί στην υπενθύμιση κάποιων βασικών αρχών οι οποίες μπορεί να προβληματίσουν τους ενδιαφερόμενους, όσο είναι ακόμα χωρίς. Διότι η κατάλληλη ώρα για να επισκεφτεί κανείς τον ιστιοράπητη του είναι τώρα, τόσο για λόγους συντήρησης όσο και για λόγους σχεδιασμού της επόμενης αγωνιστικής περιόδου. Όσοι αφήσουν τα πράγματα να διολισθήσουν μέχρι το Μάρτιο κινδυνεύουν να μην τύχουν της ανάλογης εξυπηρέτησης λόγω των πολλών παραγγελιών εκείνης της περιόδου. Για να ενισχύσουμε τη θέση αυτή, να κλείσουμε αναφέροντας άλλη μια πολύ βασική αρχή: «Ποτέ δε συμμετέχουμε σε έναν αγώνα με πανιά (υλικό γενικότερα) που δεν έχουμε ξαναχρησιμοποιήσει στο παρελθόν!». 

